

ปาฐกถาพิเศษ
สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ
สร้างคน ... สร้างสิทธิ
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี

การสร้างประเทศไทยที่เป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำมีความสำคัญที่สุด เพราะความเหลื่อมล้ำที่มากเกินไปเป็นต้นเหตุของสังคมที่ขาดความสุข และเต็มไปด้วยความทุกข์หรือปัญหานานาชนิด รวมทั้งความขัดแย้งและความรุนแรง ความเหลื่อมล้ำนั้นมีหลายมิติ ทั้งความเหลื่อมล้ำในสิทธิ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และความเหลื่อมล้ำในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การขาดความเป็นธรรมและความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่แก้ไขได้ยาก ปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดความถูกต้องคือ “สังคมเข้มแข็ง”

ไตรยางค์หรือองค์กรแห่งสังคมเข้มแข็ง คือ

- (๑) จิตสำนึกของความเป็นพลเมือง หรือจิตสำนึกสาธารณะ
- (๒) ส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิดร่วมทำในทุกพื้นที่ ในทุกองค์กร และในทุกเรื่อง
- (๓) กระจายอำนาจไปให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น จัดการตนเองให้ได้

มากที่สุด

ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสามารถสร้างสังคมที่คนไทยไม่ทอดทิ้งกันได้ทั่วประเทศ โดยแต่ละตำบลทำการสำรวจว่ามีใครที่อยู่ในข่ายจะถูกทอดทิ้งบ้าง เช่น คนชรา เด็กกำพร้า คนพิการ คนยากจน และคนด้อยโอกาสกลุ่มอื่น ๆ จัดให้มีอาสาสมัครดูแลหมดทุกคน มีกองทุน และวิชาการสนับสนุน การลักทอกันทางสังคมจะทำให้เรื่อง ที่เป็นไปไม่ได้ เป็นไปได้ในพื้นที่ เรามีทุนหรือทรัพยากรเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ มากมาย แต่มักต่างคนต่างอยู่ ถ้าลักทอกันจะทำให้เรื่องยาก ๆ หรือเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ให้เป็นไปได้

เนื่องจากสังคมเข้มแข็งเป็นปัจจัยชี้ขาดอนาคตของประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงควรเป็นกระทรวงเกรตเอบวก ควรทำหน้าที่เชิงนโยบายและยุทธศาสตร์นั้นคือไม่ใช่จำกัดอยู่ที่ลงมือทำเองเท่านั้น แต่ทำหน้าที่ให้กลไกของประเทศทั้งหมด ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจ เข้ามาทำงานร่วมกันทุก ๆ ระดับ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิด “สังคมเข้มแข็ง”

“สังคมเข้มแข็ง” จะทำให้เศรษฐกิจดี การเมืองดี และศีลธรรมดี เกิดสันติสุข
ในบ้านเมือง
